

Høringsinnspill til Dokument 8:236 S (2021-2022) fra miljøorganisasjoner

Organisasjonene takker for muligheten til å komme med innspill til høring på Dokument 8:236 S (2021-2022) Høring om Representantforslag om å trekke tilbake utbyggingstillatelser på norsk sokkel som er i strid med Grunnloven.

Miljøorganisasjonene støtter forslagsstiller i at alle PUD-godkjennelser gitt etter Høyesteretts dom i klimasøksmålet, 22.12.2020, trekkes tilbake. Organisasjonene støtter også forslaget om å innføre et moratorium på behandling av nye PUD-søknader. Dette må skje i påvente av at PUD-/PAD-veilederen oppdateres, slik regjeringen varslet i Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021).

Til oppdateringen av PUD-/PAD veilederen mener miljøorganisasjonene at vurderingen av klimavirkninger av produksjons- og forbrenningsutslipp må inkluderes i en oppdatert PUD/PAD veileder. Dette er i tråd med konklusjonen fra Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM), hvor NIM i sin utredning om hvordan staten skal følge opp Høyesterettsdom skriver: NIM mener petroleumsloven paragraf § 4-2 tolket i lys av Grl. § 112 annet ledd krever at klimavirkningen av eksporterte forbrenningsutslipp konsekvensutredes på PUD-stadiet.

Det holder altså ikke å bare oppdatere PUD/PAD-veilederen med krav om kvalitativ stresstesting mot finansiell klimarisiko i et 1,5 graders scenario, slik regjeringen annonserte i tilleggsmeldingen til Meld. St. 36 (2020-2021).

At Høyesteretts dom har gitt en rettskraftig endring av kravene til klimautredninger ifbm. PUD-søknader fremgår tydelig i tilleggsmeldingen til Meld. St. 36 (2020-2021). Forslaget om å oppdatere PUD-veilederen og vurdere klimavirkninger av produksjons- og forbrenningsutslipp ved behandlingen av alle nye utbyggingsplaner (PUD) kommer som en direkte oppfølging av dommen.

En naturlig forlengelse av det vil være å trekke tilbake de PUDene som har blitt godkjent siden 20.12.2020, ettersom de ikke har oppfylt gjeldende krav til utredninger. Det må også

settes ned et moratorium for nye PUD-behandlinger, i påvente av oppdateringene av PUD-veilederen.

Som det fremgår i en artikkel fra Aftenposten (1) har staten godkjent PUD-søknaden for oljefeltet Breidablikk, uten å gjøre noen klimavurderinger i det hele tatt. I tillegg fremgår det i svar fra olje- og energiminister Terje Aasland på skriftlig spørsmål fra Lars Haltbrekken at ytterligere to godkjente PUD-søknader har blitt klimautredet av departementet. Disse klimautredningene har ikke blitt gjennomført i PUD-stadiet, og det har vært umulig for sivilsamfunn å se hvordan disse klimautredningene har blitt utført. Aasland viser i svar på skriftlig spørsmål at klimagassutslippene fra disse feltene uansett er så små, at det i det store bildet ikke har noe å si. Uten at klimautredningene offentliggjøres som en del av konsekvensutredningene i PUD-prosessen blir dette en påstand som er umulig å ettergå.

Miljøorganisasjonene vil påpeke at man ikke kan utrede feltene hver for seg. Godkjenning av nye olje- og gassfelt må gjøres opp mot karbonbudsjettet 1,5-gradersmålet gir oss, og så settes opp mot verdens planlagte produksjon av fossil energi. Da blir bildet fort annerledes. I fjor gikk Det internasjonale energibyrået (IEA) ut og sa at ingen nye olje- og gassfelt kan settes i drift etter utgangen av 2021 om 1,5-gradersmålet skal innfris. Denne konklusjonen støttes også av FNs klimapanel.

Konklusjon

Hvordan klimautredninger skal utredes i PUD-prosessen må klargjøres i en oppdatert PUD/PAD-veileder. Frem til denne veilederen oppdateres må alle nye PUD-prosesser settes på vent, og de PUDene som har blitt godkjent siden 20.12.2020 må trekkes tilbake og utredes på nytt, i tråd med gjeldende krav.

1) <https://www.aftenposten.no/norge/politikk/i/z7JoEO/sv-krever-ny-klimavurdering-av-oljefelt-etter-innroemmelse-fra-oljeministeren>